

SALUT GLOBAL

Crida a posar fre al canvi climàtic a la jornada Ciutat, Salut i Clima de Manresa

La capital del Bages ha analitzat durant dos dies la relació entre la salut de les persones i la del planeta, amb l'emergència climàtica inclosa, en unes sessions que s'han clos amb la voluntat de tenir continuïtat

JORDI MORROS GRAELLS
Manresa

El cost de no fer res és molt més alt que no pas invertir per frenar el canvi climàtic. Això, i una crida a lluitar contra l'emergència climàtica, van ser els principals missatges de la ponència 'El preu del canvi climàtic' que ahir al vespre van protagonitzar la científica surienca Mar Reguant i l'investigador manresà Xavier Obradors. Va ser la darrera sessió de la jornada Ciutat, Salut i Clima que s'ha celebrat els dos darrers dies a Manresa. Cadascú, Obradors i Reguant, van parlar de canvi climàtic des de la seva perspectiva. El primer com a físic i la segona com a especialista en economia de l'energia.

En un auditori de la Plana ple, l'aportació d'Obradors i Reguant va ser clara i diàfana: els darrers 70 anys «hem viscut com reis» i «hem generat un problema de dimensions esgarrifoses que heretaran les següents generacions».

Optimisme o catastrofisme

Tot i això «els científics acostumen a ser optimistes», va dir Obradors, «i no hem de promoure el catastrofisme perquè tenim el coneixement i els mitjans per encarar-ho, però dubto que hi hagi la

Un moment de la intervenció de Mar Reguant durant la jornada, ahir a la Plana de l'Om

voluntat de fer-ho». Per la seva part Reguant va dir que té l'esperança que s'actui seriosament un cop les grans asseguradores i empreses han començat a veure que el canvi climàtic els genera importants pèrdues econòmiques.

Però no tot van ser bones cares. Obradors, que d'entrada va expli-

car que fa 20 anys que parla del canvi climàtic i «ara ja en dic crisi climàtica», va assegurar que serà difícil reduir un 90% les emissions el 2050, tal com es pretén. Va donar una xifra que va posar els pèls de punta a l'auditori: l'energia acumulada que genera l'escalfament del planeta equivaldria al

llançament cada 30 segons durant 60 anys d'una bomba atòmica com la d'Hiroshima. Va recomanar racionalitat i sobrietat, va criticar que a Catalunya no s'hagi fet pràcticament res al respecte, i va comentar que fins ara no s'havia relacionat salut amb canvi climàtic, i això «li dona una nova dimensió».

Reguant, per la seva part, va dir que si es frenés l'emergència climàtica «notaríem efectes immediats en la salut», amb menys problemes respiratoris i cardiovasculars, per exemple. Va advertir, però, que l'escalfor del planeta encara tardaria anys a desaparèixer.

Pèrdues més que milionàries

Va assegurar que les pèrdues pels efectes de l'emergència climàtica són més que milionàries, que en el futur poden augmentar i que són «inquantificables». Els deures que cal fer són eradicar «el consum del que ens ha fet tan feliços aquests anys: els combustibles fòssils», i replantejar-se el model productiu i de consum. Va dir, també, que en aquesta lluita cal pensar en els col·lectius més vulnerables.

El director adjunt de Regió7, Enric Badia, va conduir l'acte que, a més a més, va comptar amb la participació del director general de Protecció Ciutadana de Ponent, Daniel Mancelles, que va parlar de ciutats i mobilitat; i Nora Maristany, que va protagonitzar la ponència 'GiroNat: renaturalització i comunitat com a eina de salut'. Va cloure la jornada l'alcalde de Manresa, Marc Aloy.

Fins ahir i durant dos dies Manresa ha reflexionat sobre la relació entre ciutat, salut i clima en

«La perspectiva de la salut ha de ser més global, més planetària»

El secretari de Salut Pública de la Generalitat diu que la vitalitat de les persones depèn de la del planeta, i també a l'inrevés

J.M.G.
Manresa

«La salut de les persones depèn de la salut del planeta, i la salut del planeta depèn de nosaltres». És una de les reflexions que va fer el secretari de Salut Pública del departament de Salut de la Generalitat, Esteve Fernández, a la seva intervenció a la inauguració de la primera Jornada Ciutat, Salut i Clima que durant dos dies s'ha celebrat a Manresa.

En declaracions a Regió7, Fernández va assegurar que la visió de la salut ha passat a ser global i «més planetària perquè entenem que l'entorn, més del que s'ente-

nia abans, és important i hi ha determinants socials, ambientals i fins i tot comercials» que tenen relació amb la salut. També la salut animal, perquè «moltes malalties, algunes de noves i altres antigues que pràcticament estaven extingides, que tenen connexió amb animals». «Aquest triangle de persones, animals i natura

o medi ambient, és molt important i és el que intentem incorporar en accions de salut». Accions, va dir, molt preventives i adreçades a persones sanes, que és el paper de la Salut Pública, més col·lectives que no pas individuals, i també transversals.

En aquest context va anunciar la creació de la taula 'Una Salut' integrada pels departaments de Salut, Territori i Transició Ecològica, i Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, per «tenir grups operatius que abordin problemes que ens preocupen, des de la resistència a antibiòtics o els efectes de la sequera o la zoonosi». També «per resoldre problemes que tenim aquí com per exemple el ressorgiment del xa-

Esteve Fernández és secretari de Salut Pública

Divendres, 24 d'octubre de 2025

unes jornades que han posat en evidència la profunda interrelació entre la salut de les persones i la salut planetària, que inclou la salut animal i la del medi ambient. Més encara en una situació d'emergència climàtica.

Una salut

Un dels missatges de la jornada ha estat que el concepte 'One Health' (Una Salut) concerneix tothom, no tan sols als professionals del món sanitari, per promoure respostes col·lectives davant les amenaces de per exemple el canvi climàtic que pot generar l'emergència de malalties infeccioses o problemes relacionats amb la contaminació atmosfèrica.

El científic Xavier Obradors va dir que hi ha mitjans per fer front al canvi climàtic i que cal voluntat

Les empreses ja s'alarmen pels costos de l'emergència climàtica, segons Mar Reguant

Les jornades han tingut dos espais diferents. Un dedicat als professionals on s'han exposat temes com la relació del canvi climàtic i l'increment de les patologies respiratòries i malalties infeccioses, o la relació entre l'entorn urbà, l'emergència climàtica, l'estil de vida, l'envelliment i l'Alzheimer. L'altre espai ha estat obert a la ciutadania per debatre temes com la mobilitat o entorns escolars segurs i saludables. ■

Dani Casas

rampi, que teníem pràcticament eliminat». Sovint hi ha brots, alguns afavorits pels col·lectius que es proclamen antivacunes. En aquesta taula també es convidaran col·legis professionals, societats científiques, centres de recerca i investigació i el món local.

Segons Fernández, «Salut Pública» és molt transversal i molt invisible. «Nos'hi pensa». Controla la seguretat alimentària, de l'aire i de l'aigua, entre altres coses. «Només a la Generalitat hi ha 1.200 persones treballant cada dia per la salut pública de la ciutadania, més el que fan els ajuntaments, que tenen moltes competències en aquest àmbit». ■

JOAQUIM SEGALÉS

Veterinari. Professor a la UAB i investigador a l'IRTA-CReSA

Segalés alerta sobre malalties infeccioses emergents

«Cada cop costa més controlar virus i bacteris, juguem amb foc»

J.M.G.
Manresa

«Estem jugant amb foc en el sentit que cada vegada costa més controlar qualsevol virus o bacteri que apareix», explica el veterinari, professor de la UAB i investigador al Centre de Recerca en

Sanitat Animal, Joaquim Segalés. Ha participat en les jornades per parlar, precisament, de l'emergència de les malalties infeccioses. Assegura que no hi ha un sol factor que les desencadeni. El clima i el medi ambient n'és un. «Hi ha vectors de malaltia que abans no eren aquí perquè no estaven adaptats al clima i ara s'estan adaptant. El dengue n'és un

exemple, o el mosquit tigre, que és transmissor de determinades malalties». També va en contra la salut, temes com la desforestació de boscos. Això fa que «ens aproximem als animals, que moltes vegades són hostes d'agents patògens». «I a sobre», diu Segalés, «ens agrada agafar avions i facilitar que els virus s'escampin». Segons la seva opinió, cal anar cap

Joaquim Segalés

al concepte 'Una Salut', que és la interrelació entre salut humana, animal i medi ambient, i «això apeña tothom perquè salut implica tots els estaments». ■

ELENA CODINA

Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona

Pediatra responsable de la Unitat Mediambiental

«El codi postal pot ser més important que el genètic»

J.M.G.
Manresa

La pediatra Elena Codina ha alertat a la jornada de com la contaminació de l'aire impacta en la salut infantil, i de com els profes-

sionals de la salut poden contribuir a reduir aquestes exposicions. També fent pressió política. Segons Codina, «els nens no són adults», sinó que són més vulnerables, de forma que «nosaltres, com a adults, ho hem de tenir present i els hem de protegir per-

Elena Codina

què ells no poden decidir». Com? Doncs per exemple a l'hora de dissenyar els espais públics i també les escoles, «on poden passar 8 hores al dia sense cap le-

gisació que els protegeixi a nivell ambiental». Per això la Societat Catalana de Pediatria ha promogut protocols de salut mediambiental i ha dut al Parlament iniciatives per tenir en compte tots aquests factors. Allò de fer política, si cal.

Codina explica que sovint «és més important el codi postal que el genètic», i que també es poden fer accions individuals per millorar el medi ambient i, per tant, la salut dels infants. Bàsicament, es tracta de «prendre decisions amb consciència». Per això «convidem a cadascú a fer el que estigui dins el seu rang d'acció, sense caure en angioixes». I insisteix: «no podem canviar-ho tot ni fer-ho tot perfecte, però sí que hem d'anar creant cultura de salut planetària perquè allò que fem impacta en la salut de tots». ■

ANNA MARIA RODRÍGUEZ

Metgessa de família a Calldetenes
Defensa que cal ser activista climàtic

«Si la salut del planeta és bona, la humana també»

J.M.G.
Manresa

La ginecòloga de la Fundació Althaia Marina Alcoz, i la metgessa de família de l'ICS a la Catalunya central Anna Maria Rodríguez, han defensat a la jornada Ciutat, Salut i Clima, que els professionals de la salut siguin activistes climàtics, i que poden dur a terme actuacions des de la consulta mateixa.

Segons Rodríguez, «nosaltres el que volem és fer divulgació perquè hi ha molts professionals que es dediquen a la salut de les persones, però que desconeixen aquest vessant de la salut planetària». En canvi, «realment hi ha una emergència climàtica que té un impacte en la salut humana que encara

no és prou conegut». Rodríguez comenta que a la consulta es troba cada cop amb problemes nous que «es podrien reconduir amb una mirada verda»: conduir poc i, per tant, contaminar menys, caminar

més, consumir menys, no menjar aliments ultraprocesats, evitar els plàstics i fins i tot certs fàrmacs. Assegura que «si surts del metge sense recepta també t'ha curat perquè potser no feia falta».

Anna Maria Rodríguez

Defensa que «si la salut del planeta és bona, la salut humana també és més bona. No ens podem deslligar de la salut dels animals i de l'ecosistema perquè tots van agafats de la mà». ■